

Säkrare vård

Mindre antibiotika, färre allvarliga vårdskador och en säkerhetskultur på väg att förbättras. Det är några av resultaten från den fyraåriga satsningen på patientsäkerhet. Vi vet mer, men nu handlar det om att omsätta den kunskap som har byggts upp i handling. Vi måste på alla nivåer i hälso- och sjukvården göra på ett bättre och säkrare sätt samt hålla i och hålla ut.

Sist men inte minst vill jag önska er alla en riktigt skön sommar och semester!

/ Eva Estling, samordnare

eva.estling@skl.se

Karlskoga lasarett – en förebild i trycksårsbekämpning

Karlskoga har arbetat förebyggande när det gäller trycksår i många år och uppvisar goda resultat. De senaste PPM-mätningarna visar att cirka en procent av patienterna har trycksår (kategori 2-4) uppkomna på sjukhuset vilket är att jämföra med ca 7 procent i nationella mätningar. Karlskogas låga siffra har varit konstant under många år och ett resultat av ett systematiskt och uthålligt förebyggande arbete.

Solveig Torensjö är utbildningsledare och ansvarig för förebyggandet av trycksår på central nivå. När PPM-mätningarna genomförts är det hon som går igenom patienternas journaler för att fastställa om de trycksår som finns på mätdagen är uppkomna under vårdtiden på sjukhus eller om de uppkommit på annan plats.

Det är också hon som sedan för tillbaka resultaten till avdelningar för en analys och diskussion om huruvida skadan hade kunnat undvikas. Man går igenom vad som gjorts, om något hade kunnat göras annorlunda när det handlar om åtgärder till exempel hälavlastning. Dessa diskussioner tillsammans med personalen är ett naturligt inslag i arbetet och en del i helheten för att få det att fungera.

Sätt att förebygga trycksår

Det finns flera anledningar till att man lyckats så bra i Karlskoga. Solveig vill peka på några faktorer. All personal får en femdagarsutbildning i förflyttningsteknik där trycksårsprevention är en integrerad del av utbildningen, dvs man är mycket noga med hur patienterna förflyttas. Detta koncept tillkom först av ergonomiska skäl för personalen men

Rapport om patientsäkerhets-satsningen 2011-2014

En rapport om patientsäkerhets-satsningens fyra år finns nu att beställa och ladda ner i SKL:s webbutik.

[På väg mot en säkrare vård - Patientsäkerhetssatsningen 2011-2014](#)

Patientsäkerhets-konferens 2016

Den nionde nationella konferensen om patientsäkerhet äger rum den 21-22 september 2016.

[Patientsäkerhets-konferensens webbplats](#)

har visat sig också ha bärighet på patientsäkerheten. Genom att låta patienten själv göra så mycket som möjligt kan man undvika trycksårskador.

Förflyttningsinstruktörer finns ute på avdelningarna som är ansvariga för att arbetsättet med förflyttningskunskapen bibehålls vilket inkluderar trycksårsprevention.

Det är också viktigt att man har en centralt sammanhållen funktion för frågan så att man verkligen tar tillvara kunskap och erfarenheter säger Solveig. Det gäller att arbeta brett och på alla fronter. Från ambulans till akuten och genom hela vårdkedjan på sjukhuset arbetas det med att tidigt upptäcka och förebygga trycksår. Det är en 0-vision som gäller – också för palliativa patienter. Ingen patient ska behöva lida av onödiga trycksår slutar Solveig.

Ytterligare information: Solveig Torensjö,
solveig.torensjo@regionorebrolan.se

Markörbaserad journalgranskning inom hemsjukvården

Markörbaserad journalgranskning är en vedertagen metod för att mäta förekomsten av skador i vården och utförs i ett internationellt perspektiv i allt ökande omfattning med metoden Global Trigger Tool (GTT).

Metoden baseras på att man vid journalgranskning identifierar journaluppgifter, som kan indikera en skada och därefter bedömer om en skada inträffat och om den i så fall var undvikbar, det vill säga en vårdskada.

Hittills har den använts främst inom den slutna somatiska vården. Nu har en grupp forskare från Kungliga Tekniska högskolan, Karolinska institutet och Linnéuniversitetet startat ett projekt i syfte att ta fram markörer för journalgranskning inom hemsjukvården. Denna vårdform har många markörer gemensamt med somatisk vård men den har också sina speciella villkor. Det handlar ofta om mycket sjuka, sköra äldre, som har många olika vårdkontakter och där vården bedrivs i patientens privata hem.

Riskområden inom hemsjukvården

Specifika riskområden som identifierats inom hemsjukvården är exempelvis läkemedel, vårdövergångar, kontinuitet, medicinsk/teknisk utrustning i hemmet. I samarbete med team

Nya handböcker

En handbok för markörbaserad journalgranskning i psykiatri och den reviderade handboken för Riskanalys och Händelseanalys finns nu att beställa via SKL:s webbutik.
[SKL:s webbutik](#)

Antibiotika eller inte och Antibiotikasmart

Patientinformationen Antibiotika eller inte har nu haft 100 000 besök och webbutbildningen Antibiotikasmart har nyligen passerat 15 000 besök. Ta del av SKL:s information om antibiotika du också!
[Antibiotika, SKL:S webbplats](#)

Följ oss på Twitter

Vi som arbetar inom SKL:s verksamhetsområde patientsäkerhet twittrar på @patientsakerhet. Följ oss gärna för senaste nytt!

[Twitter](#)

av granskare från landstingsdriven och kommunal hemsjukvård samt en referensgrupp vid SKL, kommer forskargruppen att fastställa vilka markörer det finns som vid en journalgranskning signalerar en eventuell vårdskada inom hemsjukvården. Det kan handla om fall, förekomst av vissa bakterier, trycksår, vävnadsskador, återintagning på akutsjukvård mm. Detta underlag kan öka kunskapen om hur vårdskador kan undvikas och patientsäkerheten öka.

Ytterligare information: [Mirjam Ekstedt, mirj@kth.se](mailto:Mirjam.Ekstedt@kth.se)

Sveriges Kommuner och Landsting

118 82 Stockholm

Besöksadress: Hornsgatan 20

Ansvarig utgivare: [Eva Estling](#)

- > [Besök SKL.se](#)
- > [Besök SKL:s webbsidor om patientsäkerhet](#)